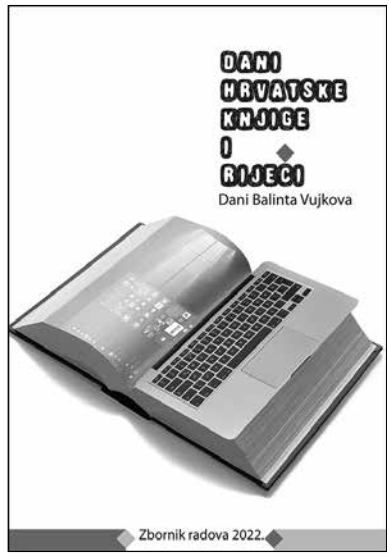
Dani hrvatske knjige i riječi – dani Balinta Vujkova : zbornik radova s Međunarodnog znanstveno-stručnog skupa 2022. „Storytelling" za djecu i odrasle – ljudi i priče, Subotica, 21. i 22. X. 2022., uredila Katarina Čeliković, Hrvatska čitaonica – Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Subotica, 2023. 287 str.

„Storytelling" za djecu i odrasle – ljudi i priče bila je tema međunarodnog znanstveno-stručnog skupa održanog u okviru XXI. Dana hrvatske knjige i riječi – dana Balinta Vujkova u Subotici, 21. i 22. listopada 2022. godine. Zbornik radova s ovoga skupa, pod uredništvom Katarine Čeliković, tiskan je godinu dana kasnije (2023.) u sunakladi Hrvatske čitaonice Subotica i Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Na 288 stranica, zbornik donosi 25 radova – 18 primjera dobre prakse i sedam posterskih izlaganja. Neki su zajedničko djelo više autora (u zborniku ih je ukupno 49). U jednom od medijskih izvješća sa znanstveno-stručnog skupa navedeno je kako su se knjižničari bavili brojnim pitanjima – što je i koje su specifičnosti usmenog pripovijedanja (*storytellinga*), koliko se razlikuje pripovijedanje djeci i odraslima, gube li se neminovno vrijednosti pripovijedanja uživo prelaskom u virtualno okruženje te, imajući u vidu tadašnju koronavirus epidemiju, kako pripovijedanje približiti djeci u vrijeme tzv. života na daljinu.

Zbornik predstavlja doprinos proučavanju i praktičnoj primjeni pripovijedanja (*storytellinga*) u suvremenim knjižničarskim, obrazovnim i kulturnim kontekstima. Radovi ilustriraju širok raspon mogućnosti primjene *storytellinga* u različitim institucijama, prvenstveno knjižnicama i školama.

Danica Leštek, primjerice, kroz uvodni rad pruža teorijski pregled važnosti i uloge *storytellinga* u suvremenoj knjižničarskoj praksi. Autorica kombinira teorijska promišljanja s osobnim iskustvima, ističući važnost pripovijedanja u edukativnom i kulturnom kontekstu. Posebno je zanimljiv njezin osvrt na festival „Dan bajki i priča" u Velikom Taboru.

Sandra i Irena Vukoja opisuju primjenu pripovjednih vještina u radu knjižničara, naglašavajući kako *storytelling* može biti sredstvo motivacije čitanja i razumijevanja književnosti kod mladih korisnika. Autori naglašavaju da upravo kroz pripovijedanje knjižnice mogu ostvariti dublju povezanost s korisnicima i potaknuti ih na aktivnije sudjelovanje u kulturnom životu zajednice.

Tanja Graovac bavi se projektima realiziranim kako bi se nadvladao problem nedovoljne zainteresiranosti mladih za kulturno nasljeđe, a kako je pričanje priča našlo svoje mjesto u buđenju „duhovne radoznalosti" kod djece zajed-

nički pišu Violeta D. Milošević, Olivera M. Milovanović i Marijana S. Timotić.

Pojedini radovi bave se kulturnom dimenzijom pripovijedanja. Autori, kao što su Ivana Pešić, Suzana Tanasijević i Marko Bojić, ističu *storytelling* kao vrijedan medij za očuvanje i prenošenje narodne tradicije, bajki, legendi i vjerovanja. Zbornik opisuje i različite oblike *storytelling* projekata, poput radionica za djecu predškolskog uzrasta (Višnja Lj. Rajković Mrdaković, Olivera Stajić), ili inovativnih metoda poput *kamishibaija* (Biljana Krnjajić, Anita Tufekčić).

Radionice poput „Bajkaonice" koju vodi Bojan Lazić pokazuju na koji način pripovijedanje može razvijati ljubav prema knjizi i čitanju već od prvog razreda osnovne škole, što je ključno u formiranju čitateljskih navika.

Zbornik donosi i zanimljive primjere povezivanja *storytellinga* s novim tehnologijama, što prikazuje Vladimir Tot kroz korištenje besplatnih digitalnih alata koji obogaćuju pripovjedačku praksu. Takav pristup potvrđuje da *storytelling* nije samo nostalgija, već se uspješno integrira s tehnološkim razvojem.

Kako nam zastupljeni radovi pokazuju, *storytelling*, posebno u digitalnom dobu, može biti važan alat za očuvanje identiteta i kulturnog nasljeđa, ali i za razvoj kritičkog mišljenja i empatije kod mlađih generacija. Također, može se pokazati važnim i u jačanju zajednica te poticanju cijeloživotnog učenja. Iskustva i primjeri predstavljeni u ovom zborniku dragocjeni su ne samo za knjižničare već i za sve obrazovne radnike i kulturne djelatnike. Također, mogu biti i poticaj za daljnja istraživanja ovog fenomena.

Davor Bašić Palković

Zvonimir Pažin, *Hrvatska duša Srijema*, Zajednica protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, Zagreb, 2023., 328 str.

Autor knjige *Slankamen – tak'og sela nigdi nema* Zvonimir Pažin tijekom 2023. godine objavio je još jedno djelo koje je posvetio zavičaju. Riječ je o knjizi *Hrvatska duša Srijema* u kojoj autor piše o mjestima i ljudima koji su stradali u Srijemu, u kojoj pokazuje ljubav prema zavičaju te podsjeća da vlastito nasljeđe treba sačuvati za budućnost, za generacije koje dolaze. Nakladnik knjige je Zajednica protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, udruga koja okuplja Hrvate iz Vojvodine i ima sjedište u Zagrebu, te je novi naslov u okviru Biblioteke *Srijemski Hrvat*. Glavni urednik knjige je Zlatko Žužić, tajnik Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, lektorica je Maja Tančik, a likovno-grafičku obradu napravili su Dora Šurija i Srećko Kovačević. Za tisak se pobrinulo Znanje d.o.o., jedna od najstarijih nakladničkih kuća iz Zagreba. Knjiga ima meki uvez.

Knjiga *Hrvatska duša Srijema*, koja broji 328 stranica, započinje Uvodnom riječju autora u kojoj se vrlo emotivno obraća čitateljima pišući o svome rodnome mjestu Slankamenu i uspomenama koje ga uz njega vežu cijeli život. Nakon uvoda slijedi dio knjige pod naslovom „Umjesto predgovora", koji je zapravo pismo mons. Eduarda Španovića, nekadašnjeg novoslankamenačkog župnika, a napisao ga je svojedobno u Srijemskoj Mitrovici 29. Siječnja 2016. godine prigodom izlaska Pažinove prve knjige *Slankamen – tak'og sela nigdi nema*. U svojoj knjizi, koja se sastoji od većeg broja poglavlja, autor donosi pregled povijesti srijemskih Hrvata te opisuje njihov vjer-